19 maja 2026

Biała

Dane historyczne: Biała – wieś położona 1 km na zachód od Radzynia, wzmiankowana była po raz pierwszy w 1415 roku- jako włość, w której mieszkało 11 kmieci. Wieś wymieniana w źródłach od początków XV w. jako własność królewska ; w 1418 r. wójtostwo lokowane na prawie magdenburskim. W 1473 r. Kazimierz Jagiellończyk zezwolił Dominikowi Kazanowskiemu na jego wykup. Odtąd w ręku Kazanowskich, którzy według rejestru poborowego z 1531 r. płacą czynsz z 1 łanu i własnego folwarku. Tym niemniej reszta wsi stanowi tenutę królowej Bony, wymienianą w XVI-XVII w. wśród królewszczyzn. Istniał tu folwark starościński, w czasach Potopu: „….ogniem nieprzyjacielskim zniesiony, nowy w to miejsce kosztem JMP Bultera przeszłego dzierżawcy wystawiony, w którym jest izb2, komór 2, przy nich stodoła i spichlerz”. Musiał być to zatem folwark gospodarczy, drewniany.
Od II połowy XVII w. dobra radzyńskie przechodzą w ręce prywatne, kolejno: Mniszchów, Denhoffów, Szczuków (z główną rezydencję w Radzyniu), Potockich, Sapiehów i od 1831 r. Szlubowskich. W Białej w XIX w. znajdował się folwark gospodarczy Radzynia. Wieś w XIX w. liczyła 51 domów i posiadała urząd gminy z siedzibą sądu okręgowego. Przy drodze przez wie stoi typowa murowana kapliczka półsłupowa z wnęką oszkloną, na stylobacie oraz nowsza kapliczka półsłupowa z użyciem witrażowego szkłowego.